

ter samt redaktører og redaktionelle medarbejdere er fritaget for ransagning.

Ransagning må ikke foretages, hvis det ville være et uforholdsmæssigt indgreb (proportionalitetsprincippet), f.eks. fordi ransagningen er forbundet med ødelæggelse eller beskadigelse af ting.

Som udgangspunkt træffer retten afgørelse om, hvorvidt ransagning kan foretages, jf. § 796, stk. 2. Byrettens afgørelse om ransagning kan indbringes for landsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85. Udgangspunktet om retskendelse fraviges dog i visse tilfælde, f.eks. hvis undersøgelsens øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes (såkaldt »periculum in mora«). I så fald kan den person, som indgrebet retter sig imod, efterfølgende forlange en prøvelse af ransagningens lovlighed ved retten.

Endelig indeholder retsplejelovens § 800 regler om såkaldte »tilfældighedsfund« under ransagninger. Hvis politiet under en ransagning finder oplysninger om en lovovertrædelse, der ikke har dannet, og efter de ovennævnte regler heller ikke kunne danne grundlag for en ransagning, vil oplysningerne kunne anvendes af politiet som led i efterforskningen af den pågældende lovovertrædelse, men ikke som bevis i retten vedrørende lovovertrædelsen, jf. stk. 1. Retten kan dog efter stk. 2 tillade bevisførelse, hvis nærmere angivne betingelser er opfyldt.

1.4.2. Beslaglæggelse og edition

De gældende regler om beslaglæggelse og edition findes i retsplejelovens kapitel 74 (§§ 801-807 d).

Efter reglerne om beslaglæggelse kan politiet som udgangspunkt sikre bevismateriale fra både mistænkte og andre ved at tage genstande eller dokumenter, der er i de pågældendes besiddelse, i forvaring.

Efter § 802, stk. 1, kan genstande, som en mistænkt har rådighed over, beslaglægges, hvis den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og der er grund til at antage, at de pågældende genstande kan tjene som bevis. Noget tilsvarende gælder efter § 803, stk. 1, i forhold til en person, der ikke er mistænkt, idet genstande, som den pågældende har rådighed over, vil kunne beslaglægges som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, hvis der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis.

Efter reglerne om edition kan der som led i efterforskning af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, meddeles en person, der ikke er mistænkt, pålæg om at forevise eller udlevere genstande

(edition), hvis der er grund til at antage, at en genstand, som den pågældende har rådighed over, kan tjene som bevis. Det følger i den forbindelse bl.a. af retspraksis, at allerede lagrede – dvs. historiske – teletyplysninger, hvorved forstås oplysninger om, hvilke telefoner eller andre tilsvarende kommunikationsapparater der har været sat i forbindelse med en bestemt telefon eller andet kommunikationsapparat, kan kræves udleveret efter reglerne om edition, dog forudsat at de materielle betingelser i retsplejelovens § 781 om indgreb i meddelelshemmeligheden også er opfyldt.

Præster, advokater mv. samt redaktionelle medarbejdere mv. nyder i vidt omfang beskyttelse mod både foretagelse af beslaglæggelse af genstande, dokumenter eller data og pålæg af editionspligt for så vidt angår materiale, der vedrører udøvelsen af deres erhverv. Der kan heller ikke meddeles pålæg om edition, hvis der derved vil fremkomme oplysninger om forhold, som den pågældende efter lovens § 169 eller § 171 ville være udelukket fra eller fritaget for at afgive forklaring om som vidne.

Beslaglæggelse og edition må endvidere ikke gennemføres, hvis indgrebet står i misforhold til sagens betydning og det tab eller den ulempe, som indgrebet kan antages at medføre (proportionalitetsprincippet).

Afgørelse om beslaglæggelse og om pålæg om edition træffes af retten ved kendelse på begæring af politiet. Det gælder dog visse undtagelser til dette udgangspunkt, f.eks. hvis indgrebets øjemed ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes (periculum in mora). Byrettens afgørelse om beslaglæggelse og editionsplæg kan indbringes for landsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 85.

Når editionskendelsen er opfyldt, betragtes bevismaterialet, der er udleveret, som værende beslaglagt. Beslaglæggelse af bevismaterialet opretholdes som udgangspunkt til sagens afgørelse, hvor bevismaterialet eventuelt kan begæres konfiskeret. I modsat fald udleveres det til rette vedkommende.

2. Rammeafgørelsens indhold

Førålet med rammeafgørelsen om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager er at forenkle og effektivisere procedurerne mellem medlemsstaterne i forbindelse med fuldbyrdelse af retsafgørelser om fremskaffelse af bevismateriale til brug i straffesager (bevissikringskendelser). Det er således hensigten med rammeafgørelsen, at den skal erstatte de traditionelle aftaler om gensidig retshjælp efter retshjælpskonventionen fra 1959 om gensidig retshjælp i straffesager. Rammeafgørelsen vil dog ikke være til hinder